

УТВЪРЖДАВАМ: подпис

ВИКТОРИЯ ЛАЗОВА

ДИРЕКТОР НА НЦБЕ

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В
НАУЧНОИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
„БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“ – БАН**

СОФИЯ, ЮНИ 2026 Г.

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият Етичен кодекс определя моралните и професионалните норми, ценности и правила за поведение на служителите в Научноинформационен център „Българска енциклопедия“ – БАН (НЦБЕ) при изпълнение на техните трудови задължения.

Чл. 2. Кодексът има за цел да утвърди авторитета на НЦБЕ като водещо академично звено, да изгради атмосфера на доверие и колегиалност и да гарантира високо качество и обективност на енциклопедичните издания.

Чл. 3. Разпоредбите на този кодекс са задължителни за всички служители на НЦБЕ (редакционен и административен състав), независимо от заеманата длъжност и вида на трудовия договор.

Раздел II. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА И НАУЧНА ЧЕСТНОСТ

Чл. 4. (1) При подготовката и редактирането на енциклопедични статии служителите са длъжни да проявяват максимална **обективност, научна точност и безпристрастност**.

(2) Информацията, включена в изданията, трябва да се основава на проверени факти, достоверни източници и официални научни данни. Не се допуска субективно изкривяване или манипулиране на факти.

Чл. 5. (1) Проявите на **плагиатство**, неправомерно използване на чужд труд или интелектуална собственост, както и фалшифицирането на данни, са абсолютно недопустими и съставляват тежко нарушение на професионалната етика.

(2) Служителите са длъжни стриктно да спазват Закона за авторското право и сродните му права при работа с автори, консултанти, архиви и фотографски материали на терен.

Раздел III. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В ЕКИПА И АКАДЕМИЧНА КОЛЕГИАЛНОСТ

Чл. 6. Отношенията между служителите на НЦБЕ се основават на взаимно уважение, толерантност, сътрудничество и зачитане на личното достойнство.

Чл. 7. (1) Изразяването на професионални мнения и научни спорове се извършва в дух на конструктивност, без лични нападки, обиди или уронване на престижа на колегите.

(2) Главният редактор, завеждащите редакции и водещите редактори дават пример за професионално поведение и насърчават прозрачността и обективната оценка на труда на подчинените си.

Чл. 8. Абсолютно недопустими са всякакви форми на дискриминация, тормоз (физически или психологически), прояви на арогантност или създаване на враждебна работна среда.

Раздел IV. ОТНОШЕНИЯ С ВЪНШНИ ПАРТНЬОРИ, АВТОРИ И КОНСУЛТАНТИ

Чл. 9. При комуникация с автори, консултанти, представители на институти на БАН, висши учебни заведения и обществени библиотеки/архиви, служителите са длъжни да проявяват вежливост, висок професионализъм и точност.

Чл. 10. Служителите на НЦБЕ не могат да приемат подаръци, облаги или услуги, които биха могли да се тълкуват като средство за оказване на влияние върху обективността на енциклопедичното съдържание или избора на автори.

Чл. 11. Служителите са длъжни да пазят поверителността на вътрешната информация, редакционните планове и личните данни на авторите и консултантите, станали им известни при изпълнение на служебните им задължения.

Раздел V. ПОВЕДЕНИЕ ПРИ СМЕСЕН (ХИБРИДЕН) РЕЖИМ НА РАБОТА И НА ТЕРЕН

Чл. 12. Работещите от разстояние и на терен служители са длъжни да поддържат същото високо ниво на професионално поведение и трудова дисциплина, каквото се изисква и в офиса.

Чл. 13. При посещения на архиви, библиотеки, научни институти, вузове или заснемане на обекти на терен, служителите представляват НЦБЕ и БАН и са длъжни с действията си да пазят и издигат авторитета на институцията.

Чл. 14. Използването на работното време извън офиса за лични цели, както и системното неотговаряне на служебна комуникация в уговорените часове, се счита за неетично поведение и увреждане на интересите на работодателя.

Раздел VI. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 15. (1) Служителите на НЦБЕ избягват ситуации, в които личните им интереси (финансови, семейни или други) влизат в конфликт с професионалните им задължения и авторитета на звеното.

(2) Служител, който има частен интерес от публикуването, редактирането или възлагането на конкретна енциклопедична статия или договор, е длъжен незабавно да уведоми Директора писмено.

Раздел VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 16. Контролът по спазването на Етичния кодекс се осъществява от Директора на НЦБЕ. При необходимост Директорът може да назначава Етична комисия ad hoc за разглеждане на конкретни нарушения.

Чл. 17. Нарушенията на настоящия кодекс се разглеждат и като нарушения на трудовата дисциплина съгласно ПВТР и Кодекса на труда, и са основание за налагане на дисциплинарни наказания.

Чл.18 Настоящият Етичен кодекс е приет и утвърден със Заповед № 49 / 29.05.2026 г. на Директора на НЦБЕ и **отменя изцяло действието на предходния Етичен кодекс на НЦБЕ, утвърден през 2021 г.**